

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (5 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Менеджмент туристичної індустрії
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Підгірна Валентина Никифорівна, к.е.н., доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту
Контактний тел.	+380501853477
E-mail:	v.n.pidgirna@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3792
Консультації	понеділок та середа з 13.00 до 15.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна "Зовнішньоекономічна діяльність підприємств" має на меті надати студентам глибоке розуміння основ і практики міжнародного бізнесу, а також навички управління зовнішньоекономічними операціями компаній. Курс охоплює всі ключові аспекти зовнішньоекономічної діяльності, що є необхідними для успішної роботи підприємств на міжнародних ринках.

Програма дисципліни включає вивчення теоретичних основ зовнішньоекономічної діяльності, таких як міжнародні торгові угоди, економічні санкції, валютні та митні регуляції, а також практичні аспекти, включаючи розробку експортних і імпортних стратегій, управління зовнішньоекономічними ризиками і формування конкурентних переваг на міжнародній арені.

Студенти ознайомляться з процесами, що супроводжують міжнародну торгівлю, зокрема, з механізмами укладення зовнішньоекономічних контрактів, організацією логістики та транспортних операцій, а також з питаннями фінансування і страхування міжнародних операцій. Важливу увагу буде приділено правовим аспектам зовнішньоекономічної діяльності, а також етичним і соціальним питанням у міжнародному бізнесі.

Мета навчальної дисципліни: Сприяння формуванню у здобувачів освіти цілісного розуміння процесів організації та регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств, зокрема у туристичній індустрії. Дисципліна покликана розвивати знання щодо правових, економічних і організаційних аспектів ведення зовнішньоекономічної діяльності, а також навички аналізу міжнародних ринків, планування та реалізації зовнішньоекономічних угод. Особлива увага приділяється вивченню сучасних підходів до управління зовнішньоекономічною діяльністю туристичних підприємств, зокрема використанню інноваційних методів і технологій, інтеграції в міжнародні ринки та адаптації до змін глобального економічного середовища.

Пререквізити. «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» є обов'язковою освітньою компонентою. Для ефективного засвоєння курсу здобувач вищої освіти повинен попередньо опанувати такі дисципліни: «Економічна теорія», «Технологія туристичної діяльності», «Макроекономіка» та інші.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні основи зовнішньоекономічної діяльності	
Тема 1	Сутність та особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємств
Тема 2	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 3	Митне та нетарифне регулювання зовнішньоекономічних операцій
Тема 4	Форми та інструменти зовнішньоекономічної діяльності підприємств
Тема 5	Маркетинг і мультикультурність у зовнішньоекономічній діяльності підприємств.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств	
Тема 6	Логістика та транспорт у діяльності туристичного підприємства
Тема 7	Міжнародні розрахунки, фінансові інструменти та їхнє застосування у ЗЕД.
Тема 8	Ризики та страхування у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства
Тема 9	Інформаційні технології у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства
Тема 10	Управління змінами у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання освітнього компонента застосовуються традиційні та інноваційні методи навчання, спрямовані на формування загальних і фахових компетентностей здобувачів освіти, зокрема: словесні, наочні, практичні, проблемно-орієнтовані, інтерактивні методи, аналіз ситуацій (case-study), робота з інформаційними ресурсами, самостійна та індивідуальна робота здобувачів.

Система контролю і оцінювання

Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуємо методи усного і письмового контролю:

- ***методи усного контролю:*** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних завдань, кейсів, представлення аналітичних завдань.
- ***методи письмового контролю:*** контрольні роботи, тестування, самостійні роботи, виконання вправ, написання есе,
- ***методи самоконтролю:*** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми контролю

Форми поточного контролю – тести, письмові роботи (тематичні, модульні), усне індивідуальне та фронтальне опитування.

Електронний контроль виконання завдань з курсу «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств», представлений на електронній платформі <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3792>

Форма підсумкового контролю – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами: «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>)

"Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича" <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-provyiavlennia-ta-zapobiha-nnia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universytetiimeni-yurii-fedkovycha/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Академічні та наукометричні ресурси

1. Google Scholar – <https://scholar.google.com>
2. ResearchGate – <https://www.researchgate.net>
3. Directory of Open Access Journals (DOAJ) – <https://doaj.org>

2. Офіційні ресурси органів державної влади України

1. Кабінет Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua>
2. Міністерство економіки України – <https://www.me.gov.ua>
3. Державна служба статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua>

3. Офіційні сайти міжнародних організацій

1. United Nations Statistics Division (UNSD) – <https://unstats.un.org>
2. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) – <https://www.oecd.org>
3. Eurostat (Statistical Office of the European Union) – <https://ec.europa.eu/eurostat>
4. International Labour Organization (ILO) – <https://www.ilo.org>

4. Офіційні сайти науково-дослідних та аналітичних установ України

1. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (IER) – <https://www.ier.com.ua>
2. Національний інститут стратегічних досліджень – <https://niss.gov.ua>
3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) – <https://naqa.gov.ua>

5. Нормативно-правові ресурси України

1. Законодавство України (Верховна Рада України) – <https://zakon.rada.gov.ua>

6. Офіційні наукові та електронні бібліотеки України

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <https://www.nbuv.gov.ua>
2. Національна парламентська бібліотека України – <https://nplu.org>
3. Інституційні репозитарії закладів вищої освіти України – <https://ir.library.gov.ua>

7. Публікації:

1. Живко З. Б., Демченко О. В., Боруцька Ю. З., Живко М. О., Шегинська, А. І. Міжнародний маркетинг і зовнішньоекономічна діяльність підприємств України в умовах війни: виклики та напрями вдосконалення управління. Актуальні питання економічних наук. 2025. (13). <https://doi.org/10.5281/zenodo.16743338>
2. Dudnyk O., Maiboroda M., Pasik-Kosarieva N. Artificial intelligence in international HR-management: opportunities and risks for foreign economic activity. Economy and Society. 2025. № 81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-27>
3. Pushak Ya., Pidhirna V., Zybareva O. Change management as a tool for sustainable development of tourism organizations in Ukraine in the context of European integration. Economic Herald of the Donbas. 2025. № 4 (82). P. 109–114. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-4\(82\)-109-114](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-4(82)-109-114)
4. Pidhirna V. N., Filipchuk N. V. Development of the tourist services market in Ukraine under conditions of transformational changes. GeoJournal of Tourism and Geosites. 2020. Vol. 30, No. 2 (Suppl.). P. 794–800. DOI: <https://doi.org/10.30892/gtg.302spl03-507> (Scopus).
5. Підгірна В. Н., Пушак Я. Я., Зибарева О. В. Концептуальні засади гнучкого менеджменту змін у контексті забезпечення сталого розвитку підприємств. Вісник економічної науки України. 2025. № 2 (49). С. 85–92. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2025.2\(49\).85-92](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2025.2(49).85-92)
6. Ємчук Т. В., Арпуль О. В., Підгірна В. Н. Вплив пандемії COVID-19 на міжнародний туризм та його відновлення. Інфраструктура ринку. 2024. № 81. С. 240–249. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure81-41>
7. Підгірна В. Н., Єремія Г., Хникіна М. Аналіз тенденцій гастрономічного туризму: міжнародний досвід та Україна. Економіка та суспільство. 2022. № 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-7>
8. Підгірна В. Н., Паламарюк М. Ю., Бойчук Н. А. Менеджмент конкурентних переваг ринку туристичних послуг України. Економічний простір. 2021. № 174. С. 43–49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/174->

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
<https://ecogeo.chnu.edu.ua/media/vinnbszf/zed-pidpryiemstv.pdf>